

Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

IV Всеукраїнської науково-практичної on-line-конференції
(Суми, 21–22 листопада 2019 року)

У двох частинах

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2019

4. Панченко Н.В. Сутність фіскальної трансмісії та її особливості в економіці України. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Стратегії та тренди економічного розвитку країн під впливом інновацій»* 24 січня 2018 р. Київ. НаУКМА .

УДК 336.221.26

Журавка Ф.О.,

д.е.н., професор,

Сумський державний університет, м. Суми

Подмарьов О.Ю.

аспірант кафедри міжнародних економічних відносин,

Сумський державний університет, м Суми

ПОДАТКОВІ ПЛЬГИ В СИСТЕМІ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

У сучасних умовах зниження економічної активності підприємств важливе місце має посилення позитивного регулюючого та стимулюючого впливу фінансової і, зокрема, податкової політики держави.

На сучасному етапі розвитку теорії та практики оподаткування основна увага переноситься із фіскальної функції податків (наповнення державного бюджету) на регулюючу (регулювання економічної активності).

У свою чергу податкове стимулювання виступає підфункцією податкового регулювання.

Механізм податкового стимулювання економічної діяльності розглядається як система важелів, форм, методів, інструментів державного впливу, спрямованих на стимулювання економічної та фінансової діяльності платників, підвищення її ефективності шляхом зміни системи податків і оподаткування.

Реалізація фіскального механізму поєднує в собі податковий та бюджетний механізми і включає мобілізацію фінансових ресурсів від сплати податків, а також їх розподіл та ефективне використання [1].

Податкові пільги сприяють збільшенню інвестиційного ресурсу суб'єктів господарювання і підвищення їх інвестиційної та інноваційної активності.

Однак постійна зміна кількості податкових пільг і їх обсягів не надають можливості в достатній мірі реалізувати закладені в них регулюючі властивості. Для визначення дієвості податкових пільг використовують окремі коефіцієнти їх ефективності.

На рис. 1 і 2 представлено динаміку абсолютних і відносних коефіцієнтів ефективності податкових пільг в Україні за період 2008-2018 рр., а також їх прогнозне значення на 2019-2021 рр.

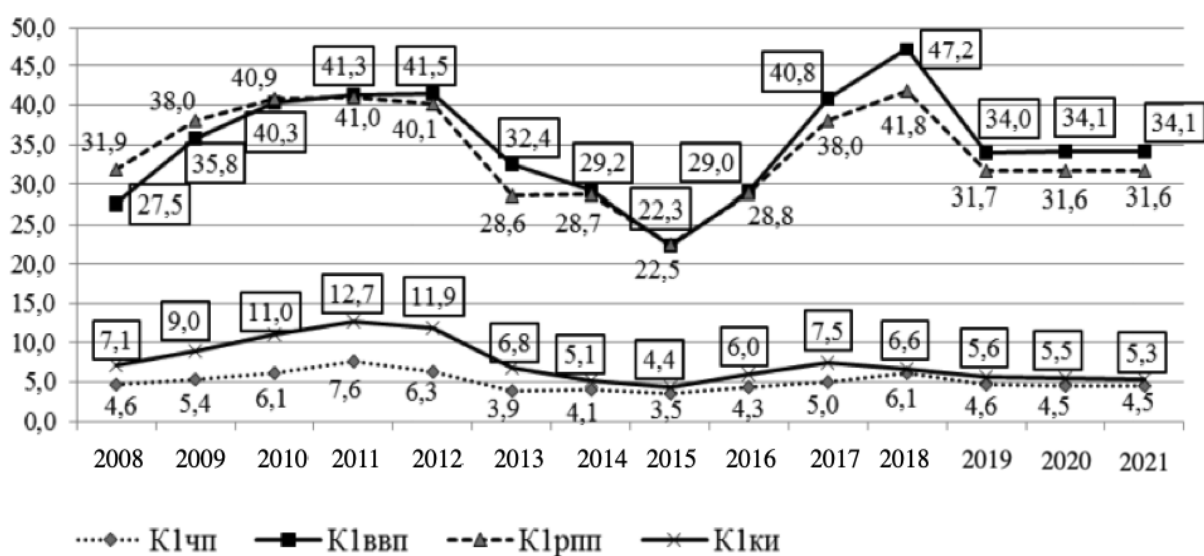

Рис. 1 - Динаміка абсолютних показників ефективності податкових пільг за період 2008-2018 рр. і їх прогнозне значення на період 2019-2021 рр. *

* Розраховано авторами з урахуванням [2, 3]

Коефіцієнти $K1_{чп}$, $K1_{ввп}$, $K1_{рпш}$, $K1_{ки}$ розраховувалися як відношення обсягів відповідних показників (обсягів чистого прибутку, ВВП, реалізації промислової продукції, капітальних інвестицій) до обсягу наданих податкових пільг. Коефіцієнти демонструють, який результат було отримано за даними

показниками з розрахунку на 1 грн. наданих податкових пільг. Податкові пільги вважаються ефективними при збільшенні даного коефіцієнта в порівнянні з попереднім роком.

Коефіцієнти $K2_{\text{чп}}$, $K2_{\text{ввп}}$, $K2_{\text{рпп}}$, $K2_{\text{кі}}$ розраховувалися як відношення зміни обсягів відповідних показників (обсягів чистого прибутку, ВВП, реалізації промислової продукції, капітальних інвестицій) до зміни обсягів наданих податкових пільг. Податкові пільги будуть вважатися ефективними за умови, що дані коефіцієнти більше одиниці.

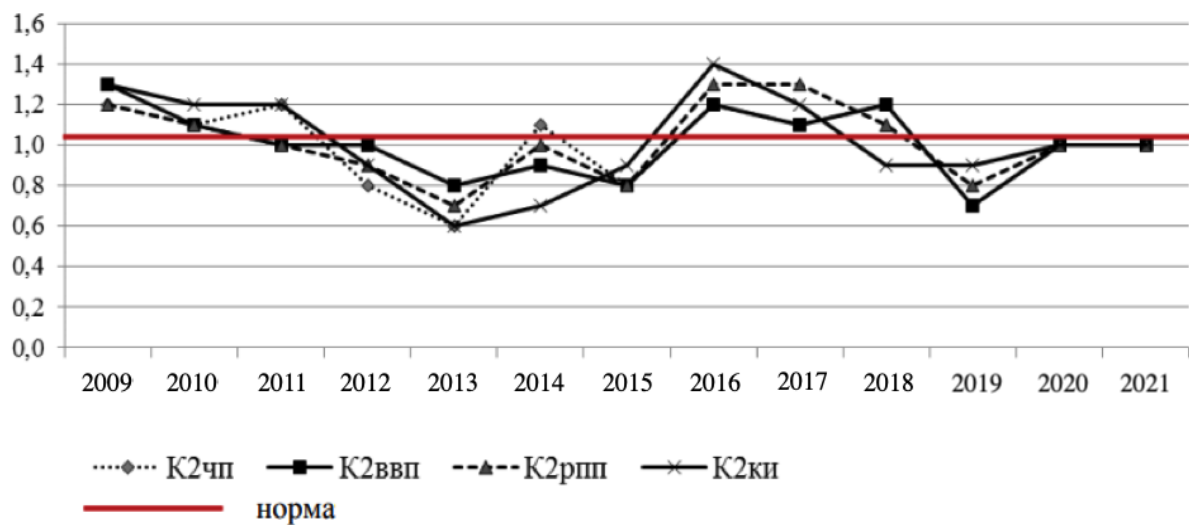

Рис. 2 - Динаміка відносних показників ефективності податкових пільг за період 2009-2021 рр. і їх прогнозне значення на період 2019-2021 рр. *

* Розраховано авторами з урахуванням [2, 3]

Розраховані коефіцієнти свідчать про те, що надані податкові пільги були неефективними у 2012-2015 рр. Щодо інших років аналізованого періоду податкові пільги були ефективними. І надалі, за умови незмінності податкової політики, ефективність податкових пільг буде знижуватися, адже прогнозні значення коефіцієнтів ефективності податкових пільг не відповідають своїм нормативним значенням.

Низька ефективність податкових пільг пояснюється, передусім, нестабільним і непослідовним характером їх надання, а також низьким рівнем контролю їх цільового використання.

Проведене дослідження дозволяє зробити висновок щодо необхідності проведення стабільної та обґрунтованої податкової політики в сфері податкового стимулювання розвитку економіки, яка б відповідала загальному вектору економічної стратегії держави і стратегії проведення інвестиційної та інноваційної діяльності в країні.

Список використаних джерел

1. Динаміка податкового навантаження в Україні в контексті реалізації податкової реформи: монографія / За ред. Т. І. Єфименко, А. М. Соколовської. – К.: ДННУ «Академія фінансового управління», 2013. – 492 с.

2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу (8 вересня 2019): <http://www.ukrstat.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу (8 вересня 2019): <http://treasury.gov.ua>.

Kotenko Nataliia Victorina

PhD, Associate Professor,

Sumy State University, Sumy

Zadorozhnia Diana Sergiyevna

student, group F.m-82an

Sumy State University, Sumy

UKRAINIAN TAX SYSTEM COMPETITIVENESS AND GLOBALIZATION

What is globalization nowadays? There are different approaches to characterize this phenomenon among domestic and foreign scientists and researchers. Most of them include interactions, integrations, internationalization, intertwines,